

Καυχάνος, (Bulias)- Tarkan, (Καλου)- τερκάνος, (Βορι)- тахан, (Оагу)- Турканъ, споредъ Златарски, сж титли. Пречекъ не възражава; само при Кавханъ напомнимъ *Sarcanus* у аваритѣ: *Sarcanus princeps Hunorum*, 805. Въ *Καυχαρίκλινος* Пречекъ съглежда съ Томашека (Zschr. f. Öst. Gymn. 1877, 686.) турск. *tekin*, храбъръ (brave, courageux, така още у Френа).

Етимологичнитѣ бѣлѣжки на *Златарски* сж прѣснати изъ разни мѣста на слѣднитѣ негови студии: 1) Студии по българската история. Приемницитѣ на Омортага. (сПсп. LIV, 1896, 755—778); 2) Студии по българската история. Кой е билъ Тудоръ Черноризецъ Доксовъ? (Бѣлг. Прегл. IV. кн. 3.); 3) Два извѣстни български надписа отъ IX вѣкъ. (Сбм. XV. 131—144) и 4) Критика на Баласчевъ: „Новонайдениятъ надписъ отъ времето на царъ Симеона“. Бѣлг. Прегл. год. IV. кн. XII. 61—78 (Сбм. сѣща кн., крит. отд. 20—41). Въ првата студия (Приемницитѣ на Омортага) *Ευραβωτῆς, Ζβηγνῆς, Μαλλωμνῆς* се четатъ *Енравона*, Звиница, Маломиръ. *Τοῦ Βυλάδας* и *Βαχάνους* въ SIG. IV, 8691, b се прѣвежда бодѣри и първенци (големци). Студията „Кой е билъ Тудоръ Черноризецъ Доксовъ“, се основава на извѣстната приписка въ тѣй нареченото Чивидалско Евангелие за първъ пътъ описано и издадено въ минали вѣкъ отъ Della Torre. Златарски се ползува отъ статията на Bethmann „Die Evangelienhandschrift zu Cividale“ въ „Neues Arch. der Gesellsch. für ältere deutsche Geschichtskunde“ (Ханов. 1876 т. II. стр. 113.). Въ тая приписка намираме слѣднитѣ български имена (nomina de bulgaria): *Georg, dox, gabriel, mihachel, maria, rasate, simeon, jacob, praxi, anna, zergobula*. Срѣду тая приписка: *sondoke, anna, iohannes, maria, mihael, vnelesneo, bogomilla, kalia, mar(th)a, elena, sogesclaua, petrus, georgius, sofia* (Бѣлг. Пр. 46.). Авторътъ чете подчъртанитѣ имена: Доксъ, Расате, Епраксия, Сондоке, Vnelesneo (Веленко?), Согеслава (Седеслава?). Пречекъ прѣдлага да се чете нам. Расате — Хръсата.¹⁾ Това име не се сходяда обаче съ извѣстното отъ други извори име „Владимиръ“, за това Златарски се пита, да ли не е възможно да се обясни тая разлика съ това, че Расате или Хръсата е било *епископското* име на Владимира? (р. 49). Доксъ е Ексарховитъ „чистѣтлы человекъ Доуксъ чрьноризецъ“. Да ли името е обаче славянско или турско-татарско, не се казва. Студията № 3. (Сбм. XV) ни дава главно нѣколко бѣлѣжки върху прабългарскитѣ титли. „Едва ли ще трѣбва да се смѣтваме, че *κάννας* или *κάνας* (въ търновския надписъ на Омортага) не е нищо друго освѣнъ турско-татарското канъ или ханъ“. „Що се отнася до *υβγγη* (ib), то, ако споредъ остроумната догадка на Томашека, може да се счита, че тази дума произлиза отъ кумано-турската *öweghü, öwghü* = *erhaben, gerriesen*,²⁾ тя означава „възвишенъ, висши“, „велики“, „прославенъ“, „славенъ“. „О *Μεράγιων* да ли не е отъ *Μερετάγιων*“ (ср. сѣщата догадка

¹⁾ Arch. ep. M. XIX. 238.

²⁾ Въ Пречековата рецензия на Бетмановото издание С. С. М. 1876, 773—776: *Unelesneo* (всегли *Velegnev*), *Sogesclaua* (*Soběsclava*), *Resate* (*Chrzsata*?), *Praxi* (*Eupraxia*). *Sondoke* е *Sundicus*, когото поменюва папа Йоанъ VIII, споредъ Миклошича *Lex.* отъ *сжд.*